

Ordføreren: Jeg skal ikke dvæle et Øieblik ved Fængselspørgsmaalet, fordi jeg Intet veed at sige til, hvad vi fra den ærede sidste Talers Side derom have hørt. Jeg skal blot bemærke med Hensyn til et andet Punkt, nemlig Spørgsmaalet om de Umvundiges Midler, at Sagen ikke staaer saaledes, som den ærede Folke-tingsmand for Holbæk Amts 5te Kreds (H. Jensen) formener. Jeg skal forudsætte, at jeg hører til Mindretallet, ikke blot af de Grunde, som ere blevne fremsatte, men ogsaa af de Grunde, som det glædede mig at høre, den ærede Minister meente vare tilstede. Naar den nævnte ærede Rigsdagsmand siger, at det er at lade det gaae ud over de Skyldige istedetfor de Skyldige, saa har han her modsagt sig selv, da han umiddelbart efter ikke vidste, om der overhovedet var Skyldige. Hvad vil altsaa dette sige? Naar der ingen Skyldige er, saa er der jo heller ikke Noget, det kan gaae ud over. Det er netop Tingene, at det er saa godt som opløst, at der slet ikke er begaaet nogen Forseelse, men at Sagen har havt sin ganske naturlige Gang. Hvad Sagen i sin Heelhed angaaer, da stiller det sig saaledes for mig, at Staten har overtaget de Umvundiges Penge, fordi den antog, at den saaledes paa den sikreste Maade kunde faae dem anbragte, selv om det til enkelte Tid kunde medføre Tab, og at de i hvert Tilfælde paa den Maade vilde være sikkrere end i private Mænds Hænder; det maa fornuftigviis være Meningen. Naar man imidlertid vilde sige, at, naar Staten tager Pengene, skal den ogsaa absolut svare til dem, saa siger jeg, at man kan see Urigtigheden af dette Raisonnement allerede deraf, at man i saa Fald vilde fordrø en Umulighed. Vilde de Herrer tænke sig tilbage til, hvad der er skeet i dette Aarhundrede, saa vilde de finde, at Eiendommene til visse Tider ere sunkne ned langt over det Halve, ja, til Trediedelen af deres Værdi, og selv om man vil gaae dertil, at de kun vare sunkne til Halvdelen, saa vil der dog derved være fremkommet et stort Tab for de Umvundige; men, mine Herrer! det er Noget, som de maae finde sig i ligesaa godt som andre Folk, der tabe i Eiendommens Værdi; det rammer ikke mere dem end Andre. Og hvem skulde erstatte dette Tab? Man vil dog vel ikke træde frem

og sige, at de Umvundige skulde have det fulde Beløb for Pengene, naar de Prioriteter, man har sat dem i, ikke ere mere end Halvdelen værd af, hvad de vare tidligere? Hvem skal saa erstatte det Manglende? Landet vil ikke være istand dertil; det vil være en Umulighed. Jeg mener altsaa, at Overformvunderiloven skal omformes, men tillige, at den, som Forholdene nu ere, er bygget paa den i og for sig ikke forsættelige Grundsetning, at der til Skyende og Sidst vil finde mindre Tab Sted for de Umvundige, naar Staten har deres Penge, end naar de ere i private Mænds Hænder. Man kan derfor efter min Mening ingenlunde i sin Almindelighed opstille den Sætning, at Staten skal tilsvare de Umvundige de Tab, de maae lide. Spørgsmaalet er imidlertid her noget forskjelligt fra det almindelige Spørgsmaal, og det er derfor, at Mindretallet har troet at maae tilraade at bevilge Pengene i dette Tilfælde.

J. M. Hansen: Jeg hører til det Mindretal, som tilraader det høitærede Thing at stemme for de 730 Rd., der ere forlangte som Godtgjørelse til nogle Umvundige under Leire Herreds Overformvunderi. Der er et Par af de foregaaende ærede Talere, som have foranlediget, at jeg tager Ordet, idet jeg gaaer ud fra, at de væsentligst vilde stemme imod at bevilge denne Sum, fordi den efter deres Mening vilde skaffe et Præcedens for lignende Tilfælde i Fremtiden, — altsaa slaae fast, at Staten skulde være forpligtet til at erstatte saadanne Midler, der for Umvundige kunde gaae tabte. Udvalget har i dette Punkt ikke været enigt og har netop deelt sig, fordi Fleertallet var bange for, at der skulde ligge et Præcedens i at bevilge dette Forslag, medens derimod Mindretallet holdt for, at her forelaae saa ganske særegne Omstændigheder, at det ikke kunde blive et Præcedens, om man vedtog denne Bevilling. Hele Udvalget har været enigt om, at Staten ikke kunde gaae ind paa, som en almindelig Regel, at erstatte saadanne Tab; men Mindretallet fandt, at Bevilgelsen af disse 730 Rd., som allerede udtalt, ikke medførte noget Præcedens, fordi det er af en særegen Bestaendighed. Det forekommer mig klart, at dette ogsaa er Tilfældet. Det er selvfølgelig, som det af Anmærkningerne til Fi-